

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Septem Angelorum phialas effudentium mysterium, & literalis sensus
iuxta nostram sententiam explicatur. Sectio II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

exiuit vox magna de templo à throno, dicens: factum est, Et facta sunt fulgura, & voces, & tonitrua, & terramotus factus est magnus, qualis nunquam fuit, ex quo homines fuerunt subter terram. Et facta est ciuitas magna in tres partes (male quidem Latini codices habent fracta est, cum Græcè habeatur, ἡ ἑρῶτο, id est, facta est,) hoc est, tribus magnis huiusmodi relictis ex terramotu ipsa ciuitas manebit diuisa in tres partes. Et ciuitates gentium ceciderunt: multæ enim ciuitates toto orbe terramotus istius magnitudine corruerunt. Præterea Babylon magna uenit in memoriam ante Deum, ut meritas pœnas reciperet: multæ etiam insulæ, & montes vi eiusdem terramotus sunt euersi. Denique grando magna sicut talentum, id est, extraordinariæ cuiusdam magnitudinis descendit de cælo in homines. Græcè est, ὡς τοδραπιαία: appellant autem Græci talantiaon, hoc est, talentare, id, quod est magnæ molis, & vastæ magnitudinis, ut annotauit Erasmus in scholiis super Apocalypsim. Glossa in hunc locum ait talentum magnum esse centum viginti librarum, mediocre septuaginta librarum, minimum librarum quinquaginta. Sed tantum abest, ut impij eo grandinis supplicio emendati resipiscerent, ut potius propter plagam grandinis Deum blasphemarint. Hæc quoad imaginariam uisionem.

Glossa.
Quid talentum magnum, mediocre, et minimum.

Septem Angelorum phialas effundentium mysterium, & literalis sensus iuxta nostram sententiam explicatur.

SECTIO II.

Reculenda est duplex illa septem horum Angelorum expositio, quam superiori capite tradidimus: una nostra, qua diximus per septem hosce Angelos accipiendos esse plurimos Angelos diuinæ iustitiæ ad ministros, qui septem plagas à Ioanne commemoratas extremo illo tempore mortalibus inferent: altera communis, quæ in septem Angelos uniuersos illius temporis Prædicatores intelligit, qui terribilia à Deo peccatoribus decreta supplicia denunciabunt in septem istis plagis abumbrata. Igitur hæc sectio de docebimus, quid iuxta nostram sententiam per has septem plagas accipiendum sit: in sequenti eadem iuxta communem sententiam explicabimus.

Itaque has omnes plagas ad literam, ut uerba sonant, accipiendas esse arbitramur. Quemadmodum enim olim Ægyptum Deus per Moysen decem affecit plagis grauissimis, quæ in lib. Exodi commemorantur: & deinde succedentibus mundi ætatibus multa, variâque supplicia in orbem, variâque prouincias, ac nationes inuexit: ita etiam extremis illis temporibus, cum supra modum Antichristi, eiusque sectatorum licentia, libidò que dominabitur, impios grauissimis plagis affliget ministerio Angelorum, quæ hoc capite referuntur. Quare quod in primo Angelo dicitur de vulnere sauo, & pessimo, ita ut dicitur, accidet: quàmquam incognitum sit, cuiusmodinam vulneris genus esse debeat, Simile quoddam plagam Deus intulit in Ægyptios, Exod. 9. *Factaque sunt ulcera vesicarum surgentium in hominibus, & iumentis.* Et Philistæi grauissimè in inferioribus, & secretioribus corporis partibus diuinitus afflicti fuerunt, eo quod arcam testamenti captiuam retinerent, ut refertur 1. Reg. 5. Itaque vulnere aliquo sequissimo punientur diuinitus Antichristi sectatores, hoc est, ut Ioannes ait, qui characterem bestie habuerint, eiusque imaginem adorauerint. Secunda plaga erit in mari, quod conuertetur in sanguinem, & omnia maris aquatilia interibunt. Sic enim in Ægypto aqua Nili fluminis in sanguinem conuersa est, & pisces,

Extremis mundi temporibus impios Deus grauissimis plagis affliciet Exod. 9. 10.

1. Reg. 5.

VIE GA
Apoc
17
23

feces, qui erant in flumine, mortui sunt, computruitque fluuius, & non poterant Egyptij bibere aquam fluminis. Tertia plaga erit in fluminibus & fontibus, quae etiam in sanguinem conuertentur. Quarta erit super solē, qui extraordinario, & prodigioso quodā aëtu terram aduret. Quinta erit super sedē bestiae, idest, super regnū Antichristi, vt interpretatur Andr. Celsus, quod dicitur reddendū tenebrosū: quia nimirū Antichristi sectatores maximis plagis à Deo percussi nō fruuntur ampliùs tā prospero rerū suarū successu: sed ex cruciati doloribus vsque adeo torquebuntur, vt dicat Ioannes, quod prā doloribus, vulneribus, & rabie comanducare debeant linguas, & in Deum execrabiles iactare blasphemias. Sexta erit in flumine magno Euphrate, qui siccabitur, vt prepararetur via Regib⁹ ab ortu Solis: nā vt diximus in tractatu de Antichristo, ex decē illis Regibus, qui Antichristi tempore orbis imperiū obtinebunt, tres occidendi sunt ab Antichristo, septē reliqui vltro ipsi parebūt: & quoniā aliqui ex his septem erunt eo tempore in partibus Orientalibus, idcirco dicitur siccāndus Euphrates fluui⁹, vt facile possint ad Antichristū transire, eū illōq; bellum nefarium, & funestū Christi, inferre.

Andr. Cels.

Quod autem hoc loco addit Ioannes, exiuisse de ore draconis, & de ore bestiae, & de ore Pseudoprophetae tres spiritus immandos in modum ranarum, (haud dubiè propter immunditiam, & importunam loquacitatem) itēque ad Reges totius orbis, eosque in prālium congregare ad diem magnum omnipotentis Dei, illud significat draconem, idest, diabolū, bestiam, idest, Antichristum, Pseudopropheta, idest, prācursores eius, insignem illum Concionatorem, de quo aliàs diximus, prācepturos esse tribus insignibus Daemonibus, (hoc enim est exire de ore ipsorum, id est, ad imperium ipsorum) vt eant ad septem illos Reges, qui vltro Antichristo parebunt, eisque persuadeant, vt coacti ex omnibus suis provinciis innumerabili exercitu sese ad Antichristum adiungant, vt cum eo bellum Christianis inferant, Christi que nomen penitus conentur extinguere: Et quoniam omnes illos Christus tandem debet euertere, vt dicitur cap. 17. illis verbis: *Hic enim Agnus pugnat, & Agnus vincet illos, quoniam Dominus dominorum est*: idcirco dicuntur congregandi in prālium ad diem magnum omnipotentis Dei, in quonimirum Christus se omnipotentem Deum esse declarabit. Vnde siccatio Euphratis nō plaga est aduersus fideles, sed istis Regibus funesta, quibus malo suo liceatur Euphrates, paraturque via, vt ad locum certaminis conueniant, & itaque simul omnes cum Antichristo diuinitus extinguantur. Nec verò mirum videri debet, quod Antichristus, vltique prācursores potestatem habeant prācipiendā demonibus, vt huc, illucque discurrant, legationibusque in specie, & forma visibili fungantur. Etenim Antichristus recipiet à Dæmone omnem huiusmodi potestatem, Dæmonibusque, vt satellitibus, ministris, & legatis ad omnem hominum perniciem abutebit, vt in tractatu de Antichristo ex antiquis Patribus ostendimus. Locus celeberrimus huius prāsij indicatur, cum dicitur: *Congregabis illos in locum, qui vocatur Hebraice Armagedon*. Quidam recentiores suspicantur esse locum prope Hierosolē, & prope vallem Iosaphat, vbi iudicium est futurum, deduci quo à radice *Wram*, quae significat dolose agere, & radice *Gadad*, quae significat exercitum congregare, vt indicetur Deum quodammodo callidè ac dolosè Reges istos cum suis exercitibus vnū in locum coacturum, vt simul omnes extinguat. Coniiciunt etiam videri corruptam vocem, & pro *Armagedon* legendum esse *Maggedon*, siue *Maggedo*, quae fuit vrbis prope Iesraelem ciuitatem Metropolitim decem tribuum, sitamque ad radices montis Gelboë, quae vrbis, habuit campum magnum capace prā-

III.

Apo. 17. 14.

Siccatio Euphratis Antichristo, eiusque sectatoribus funesta.

Armagedon vbi sit, & eius etymol.

Maggedo ciuitas metropolis decem tribuum.

Zachar. 12.
2. Paral. 35.
D. Hieron.

Nic. Zeger.

In eoloco ubi
superatus fu-
rit Antichri-
stus Ecclesia
secundum rur-
sus conserget

lij, cuius sit mentio Zachar. 12. & 12. Paralip. 35. Verum similes coniecturae de corruptis nominibus, quae suffugij causa excogitari solent, non multum doctioribus probantur, maxime cum omnibus codicibus aduersentur. D. Hieronymus tractatu de nominibus Hebraicis, *Armagedon*, inquit, interpretatur *Consurrectio tecti*, siue *Consurrectio in priora*; sed *melius Mons lacunculis*, vel *Mons globosus*. Nicolaus Zeger. in Scholiis super Apocalyp. ait secundum quosdam interpretari montem Euangelij, vel pomorum siue fructuum. Ex quibus verbi interpretationibus multa doctores colligunt ad sensum potius mysticum, quam literalem pertinentia. Quare convenientius videtur, ut in scitiam nostram profiteamur, dicamusque hunc locum esse nobis incognitum: propter mysterium autem appellasi Hebraei *Armagedon*, id est, *Consurrectionem tecti*, siue *Consurrectionem in priora*: qui eo nimirum loco diuinitus Antichristo superato, Regibusque eius sectatoribus euersis, rursus Ecclesiae tectum consergere debeat, & in pristinam gloriam vendicari. Aut certe montem de latruaculis, quia ed Antichristus cum suis omnibus sectatoribus conueniet. Montem etiam Euangelij, quia in eo Euangelij veritas, falsitasque sectae Antichristi declarari debeat. Montem pomorum, siue fructuum, quia ibi tandem sese omnes Christi gloriam agnoscentes, eiusque potentiam, & Diuinitatem praedicantes tanquam pulcherrima poma ex Christo nobilissima arbore pullulare, & tanquam lectissimi fructus colligendi sunt.

III.

Septima plaga
cuiusmodi
futura.
Ioseph.

Septima plaga erit in aere: horrida enim quaedam tonitrua personabunt, & aspicientur fulgura, & incondita per aerae voces audientur, nimirum ut nonnulli interpretantur, quasi ex exitu dm discurrerentium: nam simile quiddam accidit ante Hierosolymae euersionem per Titum, ut narrat Ioseph. lib. 7. de bello Iudaeo, cap. 21. Ante solis, inquit, occasum visi sunt per inana ferri curvus totius regionibus. Erant autem acies exanates nubila, & resonabat in aerae sonus. Falso autem die quem Pentecosten vocant, quae. Sacerdotes intimum templum more suo ad residuum a celebrandis ingressi, primum quidem motum quendam strepitum quosenserunt: postea vero subitam vocem audierunt. Migremus hinc. Sicigitur proxime antichristi mundi voces etiam in caelo audientur, strepitusque exercituum per aerae discurrerentium. Quid enim proxime ante finem mundi hoc debeat contingere, significat Ioannes, cum hic, egressam fuisse vocem magnam de templo. *Fatum est*, id est, iam finis mundi aduenit. *Ostendit*, si est magnus quidam terramotus, quae ciuitas magna in tres partes scinderet. Hanc verum arbitratur Arethas Caesar esse Hierosolymam quae urbs magna dicta est, et cum corpora Enoch, & Heliae dicuntur a ciuitate in plateis ciuitatis magne. Quae expositio melior est, quam illa, quae communiter traditur, de ciuitate impiorum, haud dubie enim certa aliqua ciuitas designatur, quae non alia videtur intelligenda, quam ipsa Hierosolymorum urbs, quae eo tempore magna in tres partes scinderet, quae etiam, ut diximus, in tractu de Antichristo, cum Antichristus instaurabit, celeberrima magna efficiet. Denique quae aduenit de Babylone iam ad cap. 17. & 18. pertinet. At quibus de literali expositione: hinc communem, quae nobis mystica videtur aggrediamur.

Septima plaga
cuiusmodi
futura.
Ioseph.

Communis

VIE GA
Apocalyp